

on-line >>> www.alnari.rs
mail to >>> office@alnari.rs

Naziv originala:
Raj Kumar
SHARAF

Copyright © by Raj Kumar, 2011
Translation Copyright © 2011 za srpsko izdanje Alnari d.o.o.

ISBN 978-86-7710-643-0

Ova knjiga štampana je na prirodnom recikliranom papiru od drveća koje raste u održivim šumama. Proces proizvodnje u potpunosti je u skladu sa svim važećim propisima Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja Republike Srbije.

Radž Kumar

PUT ČASTI

Prevela Milica Maletić

alnari
PUBLISHING

Beograd, 2011.

Žrtvama sveprisutnog *časnog* ubijanja

PROLOG

Vazduh je bio nepokretan tog petka izjutra, ali palme su šuštale, njišući se na vrelini koja je pržila sve pred sobom, dok je iz Velike džamije tutnjao refren *Alahu akbar*. Završio se zuhr, podnevna molitva, a pastva je izmileda na sunčevu svetlost. Uzimajući svoje cipele ili sandale sa ulaza, okupljali su se u dvorištu rukujući se i deleći novosti, a poznata lica su razmenjivala poljupce.

„Sklonite se! Sklonite se!“ čuli su se povici sa megafona, a skupina se razdvojila kako bi omogućila prolaz kamionu i kolima hitne pomoći.

„Baba, baba, šta se dešava?“ upitao je jedan dečak posmatrajući kako se policija u kaki uniformama izliva iz prikolice kamiona.

„Biće predstave.“

„Ništa ne vidim. Možemo li napred, baba?“

Policija je oformila kordon, a mutavini su usmeravali svetinu mašući svojim štapovima.

„Sigurno će biti odsecanja glava“, rekao je jedan čovek.

„I to masovnog“, dodao je drugi.

„A Zapadnjak će biti išiban zbog pravljenja alkohola.“

„Ovo moram da vidim.“

Nastao je tajac dok je prilazio beli *saburban* sa zatamnjenim staklima, kojemu je policija raskrčila stazu.

Iz njih je izašao crnac u dišdaši, a u dvorište su ga dopratila dva muškarca sa mitraljezima.

„Ko je taj veliki čovek, baba?“ upitao je dečak.

„To je Muhamed, dželat.“

Policija je na trg dovukla neku priliku sa povezom preko očiju, u razdrljivoj avganskoj* odori. Bio je bosonog, sa okovima na stopalima i rukama sputanim lisicama iza leđa. Lanci su zveckali po tlu, ostavljajući trag u prašini, a svetina je buljila i siktala.

Zatvorenik je zastao i okrenuo svoje pepeljasto lice ka nebu, smešeći se dok ga je sunce ljubilo. Uzdahnuo je i počeo da recituje stihove iz Kurana, moleći se za spas. Neki policajac je naglas pročitao zatvorenikovo ime i njegov zločin. „Naša država ne toleriše drogu! Neka ovo bude lekcija svima koji imaju posla sa ovim zlom!“ rekao je pobožno zvonkim glasom. Žamor odobravanja prolomio se gomilom koja je odmahivala glavom u osudi.

„Klekni!“ naredio je policajac. Čovek je pao na kolena i poklonio se ka svetom gradu Meki.

Dželat je zabio handžar čoveku u leđa i naterao ga da naglo podigne glavu. Zatim je dželat visoko podigao ruku i zastao. Vazduhom je zavladao muk. Sunce se presijavalo preko oštrice dok se ona izvijala ka nebu. Potom se čovekova glava skotrljala s ramena, iz kojih je potekao vodoskok krvi, a njegove usne su i dalje recitovale šehadu. Telo se onda stropoštalo podižući oblak prašine, a lanci zazvečaše od iznenadnog trzaja. Sasušena zemlja gasila je žeđ potocima krvi.

Gomili se oteo zajednički sablažnjivi uzdah, a nekoliko muškaraca se onesvestilo. *Bismilah* se začuo sa svačijih usana, a onda je usledila tišina. Dečak je vrisnuo i zgrabio očevu dišdašu.

„Zašto, Baba, zašto?“ zapitao je dečak.

„Takva je Alahova volja“, odgovorio je njegov otac.

Razgovor se ponovo uspostavljao kroz gomilu.

„To je bilo brzo“, rekao je bledoliki čovek, tapkajući maramicom čelo.

„Muhamed je dobar u svom poslu“, odgovorio je drugi.

„Kao što je bio i njegov otac“, složio se neko.

„Sledeće je kamenovanje“, uzviknuo je uzbuđeni glas iz pozadine i pokazao na gomilu kamenja.

„Ne bih to propustio ni za šta na svetu“, rekao je onaj do njega.

„To izaziva veliki nered“, primetio je neki mlađi glas.

* Avgan (množ. Avgani i Avganci), pripadnik većinskog naroda u Avganistanu, a reč Avganistanac označava bilo kog čoveka koji živi u Avganistanu, koji ne mora biti Avgan. Avgane takođe zovu i Paštuni i Patani. (Prim. lekt.)

Put časti

„Preljubnica mora da pati!“, povikao je jedan stariji čovek. „Tako mora biti!“

„Ja nemam želudac za to“, umešao se slabašni glas.

„I sodomit će umreti“, zavapio je neko iz pozadine.

„Alhamdulillah!“, zagrajala je grupa oko njega.

Dečak je gledao kako bolnička kola odlaze sa telom i odmahnuo glavom.

„Ne razumem, baba“, promrmljao je.

Otac je potapšao sina po glavi i oni se okrenuše i odoše.

JEDAN

Svileni ćilim za molitve ležao je razvijen na mermernom podu u tala-sima boja.

Šćućurena u ćošku, Marjam ga je okrenula ka Meki, Svetom gradu. Imao je sitan vez sa cvetovima, lišćem i puzavicama oko tirkiznog svoda koji je okruživao fontanu u ružičnjaku. Doneo joj ga je otac nakon puta u Iran pre revolucije. Izmakla se i nasmešila majstorskom delu punom ljubavi, verovatno nekog deteta iz Isfahana.

Petao je kukurikao među palmama, a stidljivi ružičasti preliv najav-ljivao je rađanje još jednog dana. Vatrene paperjasti oblaci razotkrili su novorođeno sunce. Nazubljena silueta planina parala je nebo na hori-zontu, a vrhovi su svetlucali na jutarnjoj svetlosti. Marjam je posmatrala panoramu sa prozora svoje spavaće sobe na prvom spratu.

„Alahu akbar!“ Bog je veliki. Melodični mujezinov zov preplavio je ur-mine palme koje su okruživale posed i peskovite predele, kao što to čini već hiljadu i četristo godina. Jato golubica obletelo je nekoliko puta oko mina-reta, a onda se vratilo nazad do utočišta svojih gnezda. Marjam se pripre-mila za stupanje u prisnu vezu sa Alahom. Fadžr, prva dnevna molitva, bio je za nju veoma važan trenutak, tako da je odlučila da bude sama, za razliku od drugih žena u kući koje su se okupljale u prizemlju da se mole zajedno.

Uvek je bilo drugačije, iako su reči stalno bile iste, a pokreti postali automatski tokom godina. Uz uzdržano uzbuđenje, iskoračila je desnom nogom i bosa stopala su joj se susrela sa toplotom gustog paperja svile. Marjam je izrecitovala rekat, pa ga je, kao pobožna muslimanka, ponovila.

Danas je poseban dan, posebniji od svih ostalih dana u njenom životu. Bio joj je rođendan. Uprkos tome što muslimani nikada nisu slavili rođendane, čuvala je tajnu zabelešku o proteklim godinama. Bilo joj je dvadeset i danas će otac otkriti za koga će se udati do kraja godine. Ovo je bio dan za kojim je najveći broj devojaka u Saudijskoj Arabiji žudeo i za koji je živeo, ali neke su ga se gnušale i plašile.

Uzdrhtala je od svežeg jutarnjeg vazduha. Završila je molitvu i smotala ćilim. Bilo je pet sati, ali sunce je već bacalo senku prozorske rešetke preko poda i zida spavaće sobe.

U malom krevetu u uglu, meškoljilo se dete u nemirnom snu.

„Mama, mama“, zaječalo je i ispružilo jednu ruku. Marjam je zatvorila prozore i navukla zavese zaklanjajući sunce.

„Ovde sam, habibi“, rekla je.

„Ti nisi moja majka, hoću mamu“, rekao je.

Marjam je videla tugu u njegovim pospanim očima i poljubila ga u čelo.

„Gde je moj baba?“

„On je sa Alahom, Turki.“

„Možemo li da ga zovemo telefonom? Možemo li, teta Marjam? Želim da razgovaram sa njim. Molim te, teta Marjam?“

„U redu, u redu, ali prvo da zovemo mamu.“

Marjam se tužno i čežnjivo nasmešila za sebe.

Turki je bio Marjamin nećak. Njegov otac Sultan, njen stariji brat, bio je major u Saudijskoj kraljevskoj vazduhoplovnoj jedinici. Dobio je pohvalu jer je oborio tri iračka aviona tokom Zalivskog rata, ali pre godinu dana, kada je Turkiju bilo pet godina, Sultanov F-15 je nestao tokom rutinske misije. Bio je to šok za sve, a vazduhoplovna komanda nije uspela da razreši tu misteriju.

Turkiju je ostala majka Nura, a kao što je nalagao običaj, on će odsad živeti sa dedom i babom. Poput njegovog oca, Turki je po prirodi bio znatiželjan pa je svaki kutak i kredenac bio zanimljiv. Marjam je preuzela na sebe da vodi računa o dečaku. Za tri nedelje, koje su proveli zajedno, veoma su se zbližili. Gde god da pođe, pratilo ju je trupkanje njegovih stopala.

Marjam je čvrsto privila Turkija na grudi i mazila mu penis, kako je tradicija nalagala. Posmatrala je kako zadovoljstvo preplavljuje dečakovo lice dok je padao u san sisajući palac.

Nekoliko sati kasnije, začulo se poznato kucanje. Turki se probudio i pojurio ka vratima.

„Dobro jutro, bako“, ciknuo je Turki i obesio se Ajši oko vrata ljubeći je u obraze.

„A kako je danas moj habibi?“, upitala je Ajša. „Da li si lepo spavao?“

„Nisam imao košmare i nisam se upiškiio u krevet“, rekao je Turki pokazujući niz pokvarenih zuba.

„Dobar dečko.“

„Bako, teta Marjam je obećala da danas mogu da nazovem mamu.“

„Zbilja?“

„A i babu.“

„Zaista?“

„Mogu li posle toga, bako, da se igram s konjima?“

„Danas ideš kod zubara, habibi.“

„Je! baš moram, bako?“, upitao je Turki prekrivši svoja usta šakama. „Ne dopada mi se ta crna gospođa“, promrmrljao je.

„Nije trebalo da je ugrizeš za prste“, nasmejala se Ajša.

„Hoću da idem kod onog doktora Amerikija kod kog ti ideš, bako.“

„Inšalah!“ Ako bog dâ!

Turki nije mnogo mario za zubarsku ordinaciju, ali je voleo da posećuje veliku bolnicu u vojnom gradu. Bilo je to poput odlaska u Džedu, gde je živela njegova mama. Tamo je bilo ljudi iz celog sveta. Najviše je voleo visoke žene zlatne kose, plavih očiju i svetlog tena. Nosile su drugačiju odeću i nikada nisu pokrivale svoja lica ili glave. Nije razumeo šta govore, ali se uvek smejavao kada su se mučile sa njegovim imenom. *Trki*, zvale su ga dok su mu štipkale obraze. Njegova mama je govorila da one ne veruju u Alaha i da ih to čini lošim, ali nije rekla zašto. Rekla mu je da sve – od kola do televizora, pa čak i njegove omiljene čokolade, dolazi iz njihove zemlje, osim nafte.

„Habibi, seti se koji je ovo dan!“, Ajša je kroz hodnik doviknula svojoj ćerki dok su ona i Turki silazili dole na doručak.

Marjaminom pamćenju nije bilo potrebno podsećanje. Izmučena pitanjima, celu noć nije spavala. Sela je stopala ušuškanih ispod svoje spavačice, jer je nepristojno pokazivati tabane. Prošla je prstima kroz kosu i izmasirala teme kao da želi da razbistri um.

Snop svetlosti prodro je kroz prostor između zavesa i razlio se na mermernom podu, osvetljavajući bubašvabu na samrti. *Moram da razgovaram sa Zelfom*, rekla je u sebi.

Na drugom kraju sobe, bočice parfema, karmini, olovke i četkice bili su razbacani preko staklene površine toaletnog stola. Ogledala u obliku palmi prekrivala su zid, a lusteri su visili sa tavanice kao jato galebova.

Kuća je imala biblioteku, ali Marjam je radije učila u miru svoje spavaće sobe. U jednom uglu stajali su stolica i drveni sto sa arsenalom penkala i olovaka u pripravnosti. Skupina knjiga tiskala se koricama na gornjoj polici.

Nabrekao od znanja, tamnoplavi tom u kožnom povezu sa zlatotiskom zahtevao je njenu pažnju. To je bio Kuran koji joj je darovao otac. Obeleživači stranica štrčali su poput ukrasnog perja na rajskoj ptici. Njen smotani ćilim za molitve naslanjao se na zid kraj stola.

Marjam je posmatrala sobu i zapitala se gde će biti za godinu dana. Jedna suza joj se skotrljala niz obraz. Znala je da je njen otac sigurno načinio dobar izbor. Sve je bilo dogovoreno još pre njenog rođenja.

Volela ga je i verovala je u njegovu procenu. Imao je svoje bubice, kao i svi muškarcima, ali bio je dobar musliman i podučavao ju je Kuranu, što je bilo dozvoljeno samo muškarcima. Zbližili su se nakon Sultanove smrti i on je uživao u njenom uspehu na fakultetu. Sa vragolastim sjajem u očima, podsećao bi je da, iako poseduje lepotu svoje majke, ima njegov um.

Vrtelo joj se od pomisli na upoznavanje sa svojim budućim mužem, pa se zakikotala, nervozno drmusajući glavom. Šta da obuče? Nikada nije bila osoba koja no si raskošnu odeću, poput njenih prijateljica koje su putovale u inostranstvo. Tržni centri u Rijadu i Džedi zadovoljavali su sve njene potrebe. Veoma je važno da danas ostavi dobar utisak, pomislila je. Muškarcima su imali običaj da odbiju neveste koje su njihove majke i sestre pažljivo odabrale. Pre svega, nije želela da razočara svoga oca. Njena majka nikada nije bila preterano oduševljena; rekla je da je to samo dogovor između muškaraca, koji trguju svojim ženama kao kamilama kako bi učvrstili veze i sagradili mostove.

Marjam je začula kucanje i na vratima ugledala Zelfu, svoju sluškinju Filipinku.

„Dobro jutro, gospo Marjam. Gospa Ajša zove. Doručak je spreman!“, rekla je svojim raspevanim glasom. „Danas je veoma radostan dan za vas!“

Marjam je uzdahnula.

Zelfa je primetila njene obraze umrljane suzama. „Biće sve u redu, gospo.“ „Kako ti to znaš? Jesi li se udavala?“, prasnula je Marjam.

„Nasmešite se i budite srećni!“, odgovorila je Zelfa.

Marjam je obrisala suze sa obraza, pokušala da se nasmeši i uputila ka kupatilu. Onda se setila: „Ah, tamo je bubašvaba. Znaš koliko ih mrzim.“

Mlazevi vode doneli su olakšanje njenom temenu pa je okrepljenog duha izašla ispod tuša. Obukla je teget haljinu koja ju je prekrivala od vrata do članaka. Zlatna izvezena bordura* pratila je okovratnik i ukrašavala rukave koji su joj prekrivali ruke. Bez šminke i bosonoga, sjurila se niz obrisano mermerno stepenište do ženskih odaja.

Poput svih saudijskih domova, kuća je bila podeljena na dva dela. Dnevne odaje zauzimale su prizemlje: jedno odvojeno krilo za muškarce i drugo, identično, za žene. Marjam je kao dete provela mnoge sate posmatrajući goste kako dolaze i odlaze iza ogradice od tikovine i mahagonija, koja je zaklanjala balkon iznad glavnog predsoblja.

„Dobro jutro svima“, rekla je Marjam ušavši u porodičnu trpezariju. Poljubivši svoju majku u obraz i nasmešivši se svom ocu, poslužila se sa malo homosa i grumenom mutabala, a onda je sela pored Turkija. Tanjiri su prekrivali stolnjak, pretrpani kozjim sirom, raznim umacima, egzotičnim voćem i gomilama sveže pečenog hobza, a para se izvijala iz tek napunjenih šoljica za čaj.

Farhan je pogledao u svoju ćerku dok je sedala za najudaljeniji kraj stola, a nervozno iščekivanje mu je izbijalo po licu.

Između zalogaja hleba i gutljaja čaja, govorio je o nedavnim bombardovanjima u istočnim provincijama i nemirima koji su zarazili zemlju. Brinuo se da bi kap nezadovoljstva lako mogla da se pretvori u bujicu, baš kao što se dogodilo u Iranu.

„Kralj mora nešto da promeni, a ne da daje prazna obećanja“, mlatarao je rukama, raširivši dlanove gestikulirajući nuždu. Na kraju je uzdahnuo: „Inšalah, sve će biti dobro“, rekao je dok je čistio mrvice hleba sa brade. „Nabil je zvao juče“, izjavio je promenivši temu.

„Da li dolazi kući?“, upitala je Ajša.

„I to ne sâm. Našao je nekoga ko će ga trpeti“, dodao je Farhan i uputio Ajši nipodaštavajući pogled.

* Bordura – ivica, odnosno porub, pervaz na garderobi. (Prim. lekt.)

„Alhamdulillah, nedostajao mi je moj dečak. Je li ona *ameriki*?“

„Ta devojka mora da je luda, glupa ili očajna.“

„Biće lepo da ponovo bude ovde. Ovaj dom deluje tako prazno bez mojih sinova.“

Farhan je klimnuo glavom i osetio bol u njenom glasu. On je bio vojno lice i pomirio se sa smrću svoga sina Sultana – barem u javnosti. Potom je Nabil, crna ovca u porodici, otišao za Ameriku. Marjam će se uskoro udati i samo će Turki ostati da sa Ajšom provodi dane. Uvek su njihovim domom kružili stalni prijatelji i žene oficira, a ponekad bi i Farhanova rod-bina došla sa juga, ali Ajši je bio potreban neko bliži njenom srcu.

Farhanove žbunaste obrve nakostrešile su se dok se usredsređivao: nakašljao se, sabrao misli i pripremio se da progovori. Spazio je da Mar-jamina šaka drhti i razumeo je njenu uznemirenost. Posmatrao je kako je Ajša otpila nešto labana i promeškoljila se na stolici koja je pritom zaškripala. Nasmešio se svom unuku – on se zabavljao odmotavanjem sarmica od vinove loze, koje je mnogo voleo. Farhan je uputio ljutiti pogled Imeldi, sluškinji iz kuhinje, koja se uzmuvala oko stola očekujući neku poslasticu za tračarenje. Tokom prošle nedelje, ona i ostale kuvarice bile su zauzete pravljenjem svih vrsta torti i kolača.

„Pre mnogo godina, pre nego što si se rodila“, počeo je Farhan gledajući u Marjam, „tvoj stric Talal i ja bili smo u Džizanu blizu jemenske granice.“

„Gde je ujak Mahmud?“, upitala je Marjam, požurivši da primeti odsustvo majčinog brata.

„Jedan konj je bolestan“, odsečno je odgovorio. „U svakom slučaju, kao što sam govorio, tih dana bilo je veoma napeto na jugu. Ti jemenski psi bili su u ratnom pohodu, zavedeni onim egipatskim nitkovom Naserom i njegovim panarapskim snom.“

Farhan je video da Ajša klima glavom s odobravanjem.

„Bili smo mladi i budalasti i mislili smo da je rat šala. Mesecima nismo videli neprijateljskog vojnika pa smo, da bismo ubili dosadu, odlučili da idemo u lov. Ja sam bio oficir i trebalo je da budem pametniji“, razmišljao je Farhan.

„Bio si *dobar* oficir, jedan od najboljih“, rekla je Ajša.

„Tog dana smo pre sutona ubili nekoliko zečeva i gazela. Banditi su došli malo pre zore, negde od petnaest do dvadeset njih, prljavi, gladni i podli.“

Farhan je verovao da uspeh priče zavisi od vremena, tako da je načinio dramsku pauzu, okrećući za to vreme srebrni prsten ukrašen crnim safirom oko svog malog prsta.

„Šta se dogodilo, deda?“, upitao je Turki, podigavši pogled sa svojih sarmica.

„Uzeli su me za zarobljenika. Ali stric Talal je, uz Alahov blagoslov, uspeo da pobegne i dovede pomoć“, nastavio je Farhan. „Vratio se dva dana kasnije, ali banditi su već odavno otišli sa našim stvarima i džipom. Polomili su mi noge“, rekao je potapšavši se po butinama, „i ostavili me hijenama.“

„Šta su hijene, deda?“, upitao je Turki.

Nervoza je sinula preko Farhanovog lica.

„Hijene su veliki divlji psi“, odgovorila je Marjam.

Farhan je, sa rastućim nestrpljenjem, posmatrao kako Marjam pokazuje njihovu veličinu širom razmaknutih ruku.

„Oho!“, uzviknuo je Turki.

Farhan je otpio malo čaja.

„Jesu li zaista tako veliki, deda?“

„Da, habibi!“

„Ooo!“, ponovio je Turki.

„A sad, gde sam ono stao? A, da! Umro bih da nije bilo strica Talala.“

„Stric Talal je bio hrabar!“, rekao je Turki.

„Takav je on bio“, složio se Farhan sa ponosom u glasu.

„Ura za strica Talala!“, aplaudirao je Turki, od čega su se svuda naokolo razletela zrna pirinča.

Farhan i Talal nisu bili rođaci, ali tog sudbonosnog dana su zauvek zapečatili svoje prijateljstvo. Njihova deca su od malih nogu bila naučena da prijatelja svoga oca zovu stricem.

„To je sjajna priča. Alahu akbar“, rekla je Ajša, koja je potom ustala sa stolice, od čega je ona zaškripala.

„Sedi dole!“, zapovedio je Farhan. „Nisam završio.“

„Zar ima još?“, upitala je Ajša.

„Nikada ti nisam ispričao celu priču.“

Ajša se zbunila pa se polako spustila natrag na stolicu.

„Nekoliko meseci ranije“, nastavio je Farhan nežnijim glasom i mekših crta lica, „nakon što mu je podario šest devojčica, Alah je Talala blagoslovio sinom.“

Farhan je bacio letimičan pogled na Marjam i video da je pocrvenela. Pomislio je za tren da vidi kako kap krvi sporo klizi iz njene čvrsto stegnute pesnice, kao da su joj se nokti zarili u meso, ali njeno lice nije pokazivalo bol.

„Dok me je Talal nosio kroz pustinju“, rekao je Farhan, „obećao sam mu da će se, ako me Allah ikada bude blagoslovio ćerkom, ona venčati sa njegovim novorođenim sinom.“ Okrenuo se ka Marjam dobrodušno se smeškajući.

„Ovo ne može biti, to nije moguće“, promumlala je Ajša.

„Čuti, ženo!“, Farhan je naredio. Ustremio je brzi pogled ka svojoj supruzi i primetio da joj je lice izgubilo boju.

„Da li su svi poludeli?“, prošaputala je Ajša pokušavajući da dođe do daha. Drhtavim rukama je hvatala po vazduhu i panično se pridigla na noge. Telo joj se klatilo i teturalo.

„Pomozite mi, pomozite mi!“, povikala je i grčevito se uhvatila za sto kako bi se pridržala.

„Šta nije u redu?“, zapitao je Farhan.

„Vruće mi je... Ne mogu da dišem!“, zavapila je Ajša.

Marjam je brzo došla do svoje majke. „Hoćeš li da te odvedem do dnevne sobe?“, rekla je.

Ajša je klimnula glavom i obgrlila svoju ćerku oko ramena. Zajedno su se oteturala do dnevne sobe, gde se Ajša stropoštala na kauč. Imelda je prišla sa vlažnom maramicom i potapkala svoju gospodaricu po čelu.

Krajičkom oka, Ajša je spazila Farhana kako se mršti u pozadini, sa Turkijem pored sebe. Uzdahnula je i zatvorila oči, izolujući se od sveta koji ne razume.

Sat kasnije, Ajša se proteglila i videla stamenu siluetu svoga brata Mahmuda kako ulazi u prostoriju.

„Dođi, Mahmude. Dođi“, dozivala je, vabeći ga svojim prstima iscrtanim kanom i načičkanim zlatnim prstenjem, ruku otežalih od narukvica. „Imam užasne vesti! Marjam se udaje za Nadera. Mahmude, reci mi da to nije istina.“

„Nader je dobar čovek“, odgovorio je Mahmud gladeći bradu.

„Reci mi da je to ružan san!“, preklinjala je, posegnavši za šakom svoga brata.

„I pobožan musliman“, dodao je Farhan.

„Farhane, reci mi da je to šala“, molila je. „Da! Da! Mora da je šala. Mahmude, to je šala!“, uzvikivala je.

Mahmudovo patansko* lice bilo je nerazgovetno. Promrmljao je: „*Taqdir, sabr ku*“, na pašunskom. „Inšalah, sve će biti dobro.“

„Moja reč je moja čast i vi ćete me poslušati!“, izjavio je Farhan mlatarajući prstom pred Marjam i Ajšom.

Ajšine bolne oči bespomoćno su tražile nadu u bratovljevim očima.

„*Taqdir, sabr ku*“, Mahmud je nežno ponovio sestri.

Ajša je s teškom mukom klimnula glavom i obrisala nos o svoj rukav.

„Inšalah“, promrmljala je.

Mahmud je bio stariji i njen jedini rod u Saudijskoj Arabiji. Njihov svet se srušio kada se neki pijanac kolima uleteo u gomilu hodočasnika, ubivši pritom njihove roditelje. Još od tog tragičnog dana pre mnogo godina u Meki, kada ona nije bila starija od Turkija, on joj je bio i otac, i majka, i brat.

„Šta je posredi, mama? Zašto ne mogu da se udam za Nadera?“, upitala je Marjam.

Ajša je buljila u Farhana i napućila usne.

„Nije ništa, habibi“, odgovorila je konačno, nehajno odmahnuvši rukom. „Nije ništa“, ponovila je nećujno i počela da jeca.

Farhan je zbunjeno gledao. Čemu tolika drama? Nader je bio iz dobre porodice, bio je na odgovornom položaju u prestižnoj Vojnoj bolnici *Kralj Abdul Aziz* i, povrh svega, bio je dobar musliman. Zar se on nije pridružio mudžahedinima u džihadu protiv Sovjeta u Avganistanu, dok su mnogi drugi, poput njegovog sina Nabila, prenebregli odgovornost prema njihovoj muslimanskoj braći i pobjegli u Ameriku? Štaviše, general-major Farhan bin Mohmud el Balavi, komandant Severozapadne pogranične provincije, obećao je ruku svoje ćerke i ugovorio njen brak sa sinom čoveka koji mu je spasio život, i tu više nema povratka. Njegov šaraf, njegova čast, zavisio je od toga. Ako bi prekršio svoje obećanje, kako da nastavi da živi sa sramotom koju bi to donelo porodici i plemenu? Inšalah, Ajša će se složiti za nekoliko dana.

„Inšalah, Talal i njegova porodica biće ovde posle magriba“, izjavio je Farhan dok je odlazio, ljutit i zbunjen zbog Ajšinog ponašanja i očiglednog nedostatka oduševljenja kod Marjam.

„Žene! Ničim im se ne može udovoljiti“, promrmljao je za sebe.

* Patani je drugi naziv za Paštune, odnosno za Avgane. (Prim. lekt.)

DVA

Sa svakim hukom, Turki bi ispustio niz balončića koji bi zaplovili vazduhom. Bio je njihov stvoritelj, oni su bili njegov Sunčev sistem, a on Sunce. Kad ih bocne prstom, oni bi nestajali, lagano se rasprskavajući. Nije se pitao, niti je mario, kuda su otišli, samo bi se nasmejao i ponovo duvao kroz prsten za pravljenje mehurića.

Turki je delovao izgubljeno u crnoj mermernoj kadi u koju su mogle da stanu četiri odrasle osobe. Voda je žuborila iz čeljusti dva zlatna lava i kovitlala se oko njegovog tela. Sapunica je plutala na površini poput ledenih bregova, a miris ruže penjao se u pramenovima pare.

Posmatrajući svog malog princa, Marjamino srce je zaigralo.

Inšalah, uskoro će ona imati svog sina i usrećiće Nadera, pomislila je uz osmeh. U suprotnom, njihov brak će biti osuđen na propast. Stresla se od pomisli na razvod ili drugu suprugu.

Čula je i priče o suprugama koje je očajanje gonilo u zagrljaj *onih žena*. One su bile bez imena i adrese, ali svako je znao nekoga, ko je znao nekoga, kome su *te žene* pomogle na razne načine.

Turki je pljeskao po kadi i prskao Marjam po licu, spirajući njene misli.

„Hajde, vreme je“, izjavila je Marjam pogledavši na sat. „Zakasnićemo na tvoj pregled“, rekla je i podigla dečaka iz vode, umotavajući ga u peškir.

„Da li moram, teta Miri?“, složio je Turki grimasu.

Nekoliko minuta kasnije, Marjam ga je obukla u dišdašu i nazula mu kožne šipšipe, tradicionalne saudijske sandale.

„Eto, tako“, rekla je ponosno, prošavši češljem kroz njegovu kosu pre nego što mu je na glavu stavila izvezenu belu kapu.

Nasmejana, Ajša ih je čekala u hodniku i posmatrala kako se drže za ruke dok su silazili niz stepenice. „Kako je moj princ?“, upitala je. Turki se iscerio pokazujući zube. „A sad, dozvoli mi da te dobro pogledam“, rekla je, poteravši ga da se okrene oko sebe. „Toliko ličiš na svog oca, habibi!“ Potisnula je suze.

„Danas će te ujka Mahmud voditi kod zubara“, rekla je zagrlivši Turkija. Jutarnje uzbuđenje ju je izmorilo pa je morala da se odmori ako želi bodra da dočeka goste te večeri. Osim toga, u kuhinji je bilo mnogo posla.

Turki je pogledao u Mahmuda, koji se nadvijao nad njim, i osetio se spremno da se suoči sa zubarom, možda čak i sa crnom gospođom. Mahmud se rodio kao pripadnik avganskog plemena pa je bio visok poput svih Patana. Imao je veliki orlovski nos i špicaste jagodične kosti, a njegova široka vilica skrivala se ispod duge brade koja mu se pružala sve do polovine grudi, od čega mu je glava delovala veća nego što je uistinu bila. Dugački, gusti brkovi, uvijeni nagore, nadgledali su njegove izražene usne, koje su u uglovima bile zgrčene u trajnu nezadovoljnu grimasu, a njegove oči, utonule ispod gustih obrva, delovale su kao da mogu da prodru u svačiju dušu. Pustinjski vetar, pesak i bleštavo sunce ostavili su traga na njegovom licu.

Turkijeva ruka nestala je u Mahmudovoj, pa su zajedno išetali do kola koja su ih čekala. Turki se osvrnuo, suznih očiju pogledao u žene i video zamagljenu figuru svoje majke u dovratku. Dozivala ga je ispruženih ruku.

„Mama, mama!“, povikao je Turki i pojurio nazad. Marjam nije lagala. Njegova majka je bila tu. Kako je mogao da posumnja u nju?

Turki je nagazio svoju dišdašu i pao u Marjamine ispružene ruke. Pogledavši u njene oči, Turki je shvatio da je pogrešio i briznu u plač.

„Video sam mamu. Gde je mama?“, jecao je lica zagnjurenog u njeno rame. „Ti me nećeš ostaviti, je li tako, teta Marjam? Bićeš ovde kada se vratim, zar ne?“

„Uradiću nešto bolje od toga. Poći ću sa vama“, odgovorila je Marjam i osetila kako se dečakovo telo oslobađa napetosti. „Muškarci ne plaču“, rekla je, brišući mu rukavom suze sa obraza.